

CURTEA MILITARĂ DE APEL BUCUREȘTI
București, Șoseaua Progresului, nr. 41, sector 5, cod poștal 050692
Tel.: 021.411.64.97 * Fax: 021.410.79.25
e-mail: relatii publice@cma.ro ; cma@cma.ro
Număr notificare ANSPDCP: 3888

**HOTĂRÂREA ADUNĂRII GENERALE A JUDECĂTORILOR DIN
CADRUL CURȚII MILITARE DE APEL BUCUREȘTI
nr.4 din 01 noiembrie 2022**

Adunarea generală a judecătorilor din cadrul Curții Militare de Apel București a fost convocată de către președintele instanței în conformitate cu dispozițiile art. 50 alin.(2) lit.a) din Legea nr. 304/2004, și art. 17 alin.(1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea nr. 1375/17.12.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

La desfășurarea ședinței au fost prezenți:

- general maior magistrat Chițu Victor – președintele C.M.A.;*
- căpitan magistrat Bădiță Petre-Valentin – vicepreședinte C.M.A.;*
- colonel magistrat Ciuculescu Constantin – judecător C.M.A.;*
- colonel magistrat Constantinescu Constantin-Luchian – judecător C.M.A.;*
- colonel magistrat Matei George-Dorel - judecător C.M.A.*

Adunarea generală a fost legal constituită conform art. 17 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, fiind prezenți toți judecătorii.

Ședința este condusă de domnul judecător general maior magistrat Victor Chițu, președintele Curții Militare de Apel București.

Ordinea de zi : exprimarea unei poziții cu privire la proiectul de act normativ , prin care se aduce atingere statutului judecătorilor și procurorilor sub aspectul subminării independenței acestora.

Supusă la vot ordinea de zi a fost votată cu unanimitate.

Domnul colonel magistrat Ciuculescu Constantin a întrebat unde se află acest proiect de act normativ și i s-a comunicat de domnul președinte că, din discuțiile purtate în spațiul public și în masa-media, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a inițiat acest proiect de Ordonanță de Urgență prin care sunt reduse cuantumul pensiiilor de serviciu și măresc vârstele de pensionare pentru beneficiarii acestor pensii.

A mai adăugat domnul președinte că prin acest proiect de lege Ministerul Muncii și Protecției Sociale urmărește realizarea unui jalon din Planul Național de Redresare și Reziliență , respectiv reformarea sistemului de pensii.

Domnul colonel magistrat Ciuculescu Constantin a arătat că discuția vizează aspecte politice și că din acest motiv înțelege să nu participe la ședință.

Domnul președinte a mai arătat că, potrivit discuțiilor purtate în spațiul public, proiectul de Ordonanță de Urgență în discuție a fost înaintat spre avizare și că, până în prezent, a fost avizat favorabil de Ministerul Dezvoltării și Administrației a primit avizat negativ de Ministerul Apărării Naționale și Ministerul de Interne, fiind în curs de avizare de Ministerul Justiției, iar serviciul Român de Informații nu și-a exprimat o poziție.

Totodată, au fost dezbătute prin prezentare, de către domnul președinte, după ce, în prealabil au fost prezentate domnilor judecători Rezoluția adoptată la 28 octombrie 2022 de președintele și de vicepreședinți Înaltei Curții de Casație și Justiție și de președinții curților de apel, precum și Hotărârea nr. 5 adoptată la 31 octombrie 2022 de Adunarea generală a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Domnii judecători prezenți la dezbateri, cu excepția domnului judecător colonel magistrat mamei George-Dorel, care afirmă că se abține de la exprimarea unei poziții și a votului asupra aspectelor puse în discuție au arătat că prin demersul legislativ promovat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale se încalcă statutul judecătorilor și procurorilor sub aspectul independenței acestora, sens în care înțeleg să se achieseze în totalitate la Rezoluția adoptată la 28 octombrie 2022 adoptată de președintele și de vicepreședinți Înaltei Curții de Casație și Justiție și de președinții curților de apel, precum și la Hotărârea nr. 5 adoptată la 31 octombrie 2022 de Adunarea generală a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție .

Pe cale de consecință,

HOTĂRĂȘTE:

Cu unanimitate, se achiesează la punctul de vedere exprimat prin Rezoluția adoptată la 28 octombrie 2022 de președintele și de vicepreședinți Înaltei Curții de Casație și Justiție și de președinții curților de apel, precum și la Hotărârea nr. 5 adoptată la 31 octombrie 2022 de Adunarea generală a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Prezenta hotărâre se comunică Înaltei Curții de Casație și Justiție, tribunalelor militare și se afișează pe site-ul Curții Militare de Apel București.

Adoptată azi, 01 noiembrie 2022, la sediul Curții Militare de Apel București.

PREȘEDINTELE CURȚII MILITARE DE APEL BUCUREȘTI
Judecător general major magistrat Victor CHIȚU

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ADUNAREA GENERALĂ A JUDECĂTORILOR

HOTĂRÂREA NR. 5

Ședința din 31 octombrie 2022

Astăzi, 31 octombrie 2022, orele 13.00, la sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție, s-a întrunit Adunarea generală a judecătorilor de la instanța supremă, pentru *Consultarea judecătorilor și formularea unui punct de vedere cu privire la aspectele de actualitate privind asigurarea stabilității statutului magistraților, garanție a independenței justiției.*

La Adunarea generală participă 99 de judecători, din totalul de 103 judecători în funcție, conform tabelor conținând semnăturile magistraților participanți, anexate prezentei hotărâri.

Consemnările și secretariatul ședinței au fost asigurate de doamna prim magistrat-asistent delegat Aneta Ionescu.

Adunarea generală a judecătorilor este legal constituită, fiind prezentă majoritatea judecătorilor în funcție, în conformitate cu dispozițiile art. 29 alin. (2) din *Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție*, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Convocarea Adunării generale a judecătorilor s-a făcut la data de 28 octombrie 2022 de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Corina-Alina Corbu.

Ședința este condusă de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Doamna președinte Corina-Alina Corbu a precizat că scopul convocării este reprezentat de:

- informarea judecătorilor în legătură cu discuțiile purtate vineri, 28.10.2022, în cadrul Consiliului pentru Management Strategic în legătură cu o eventuală modificare a statutului judecătorilor, sub aspectul componentei legate de pensia ocupațională;

- informarea judecătorilor instanței supreme cu privire la Rezoluția adoptată de către președintele ÎCCJ și de către președinții curților de apel în urma întâlnirii desfășurate la sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție, la data de 28.10.2022;

- discuții asupra concluziilor raportului Băncii Mondiale privind o eventuală schimbare a modalității de calcul a pensiilor de serviciu ale judecătorilor, în contextul atingerii obiectivelor prevăzute în Planul Național de Redresare și Reziliență al României, Componenta C8 Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, Jalonul 215, astfel cum rezultă conținutul acestora din comunicarea publică, întrucât respectivul raport nu a fost comunicat instituțiilor din sistemul judiciar;

. dezbateră asupra impactului acestor prezumtive modificări legislative asupra statutului judecătorilor și, în concret, asupra bunei desfășurări a activității instanței supreme, sub aspectul asigurării resurselor umane corespunzătoare.

În cadrul dezbaterilor, Adunarea Generală a avut în vedere, în special, următoarele aspecte de principiu:

Statul de drept este o valoare fundamentală a ordinii juridice naționale și europene, consacrată în art. 1 alin. (3) din Constituție și art. 2 din Tratatul Uniunii Europene. El reflectă identitatea și tradiția comună a statelor democratice europene, așa cum s-a arătat în Comunicarea Comisiei Europene din 3 aprilie 2019 cu privire la întărirea statului de drept în Uniunea Europeană.

Independența justiției reprezintă unul dintre pilonii care stau la baza statului de drept, conform art. 12 alin. (3) din Constituția României. Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenția europeană a drepturilor și a libertăților fundamentale, impune să fie audiată cauza de către o „instanță independentă și imparțială” (a se vedea cauza *Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei* [GC], nos. 55391/13 și alte 2, §§ 144-150, 6 noiembrie 2018, și *Guðmundur Andri Ástráðsson împotriva Islandei* no. 26374/18, §§ 231-234, 12 martie 2019). Prin *independență* se înțelege independența față de alte puteri (executivă și legislativă) (*Beaumartin împotriva Franței*, 24 noiembrie 1994, § 38) și independența față de părți (*Sramek împotriva Austriei*, 22 Octombrie 1984, § 42).

Curtea Constituțională a României a reținut în Decizia nr. 153 din 6 mai 2020 „preocuparea organismelor care le-au adoptat de a promova independență și imparțialitatea judecătorilor, ținând seama că judecătorii se pronunță asupra vieții, libertăților, drepturilor, îndatoririlor și bunurilor cetățenilor”. În același timp, a subliniat relația directă între statutul și drepturile magistraților și prevederile art. 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul fundamental al oricărei persoane de a fi judecată de un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege.

Un element esențial al independenței sistemului judiciar este securitatea financiară a magistraților, aspect reținut *la nivel internațional* de Comisia de la Veneția în raportul

adoptat în sesiunea plenară nr. 82 din 12-13 martie 2010 și în documentul intitulat „Rule of law checklist” adoptat la sesiunea plenară din 11-12 martie 2016.

În același timp, Comisia de la Veneția a indicat că *remunerația magistraților trebuie să fie pe măsura responsabilității lor și să fie de natură să îi protejeze pe aceștia de ingerințe exterioare. Declarația cu privire la principiile de independență a justiției*, (adoptată de Conferința Președinților de Instanțe Supreme din Europa Centrală și de Est, din 14 octombrie 2015), stabilește, în art. 27, că „Judecătorii trebuie să primească o compensație pe măsura profesiei și îndatoririlor lor și să dispună de condiții adecvate de lucru. Judecătorii trebuie să beneficieze de o instruire adecvată. (...) Remunerația și condițiile de lucru ale judecătorilor nu pot fi modificate în dezavantajul judecătorilor în timpul mandatului, cu excepția situațiilor deosebite de natură economică sau bugetară.”

De asemenea, diferite documente internaționale care menționează necesitatea securității financiare pentru asigurarea independenței magistraților se referă și la dreptul de pensie. De exemplu, în *Principiile de la Bangalore privind Conduita Judiciară* s-a arătat că remunerația și pensia magistraților trebuie să fie stabilite prin lege și să nu facă obiectul intervențiilor arbitrare ale executivului. *Principiile fundamentale privind independența magistraturii*, [adoptate de cel de-al VII-lea Congres al Națiunilor Unite pentru prevenirea crimei și tratamentul delincvenților (Milano, 26 august-6 septembrie 1985) și confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite prin Rezoluțiile nr.40/32 din 29 noiembrie 1985 și nr.40/146 din 13 decembrie 1985], prevăd în mod expres, prin art.11, că „durata mandatului judecătorilor, independența acestora, siguranța lor, remunerația corespunzătoare, condițiile de muncă, pensile și vârsta de pensionare sunt în mod adecvat garantate prin lege”.

La nivel național, Curtea Constituțională a arătat că independența justiției presupune o serie de garanții, între care și dreptul la o remunerație și o pensie adecvată (Decizia 873 din 25 iunie 2010). De asemenea, Curtea Constituțională a constatat că în documentele internaționale principiile și măsurile stabilite cu privire la statutul și drepturile magistraților sunt puse în relație directă cu dreptul fundamental al oricărei persoane de a fi judecată de un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că rațiunile pe care se întemeiază prevederile din actele internaționale avute în vedere se află în convergență cu dispozițiile art.123 alin.(2) din Constituție, conform cărora „Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii”. Or, aceste dispoziții constituționale nu au un caracter declarativ, ci constituie norme obligatorii pentru Parlament, care are îndatorirea de a legifera instituirea unor mecanisme corespunzătoare de asigurare reală a independenței judecătorilor, fără de care nu se poate concepe existența statului de drept.

În ceea ce privește quantumul pensiei magistraților, așa cum a indicat și Curtea Constituțională în decizia sa din 6 mai 2020 citată mai sus, „nivelul adecvat al remunerării și al quantumului pensiilor magistraților reprezintă o compensație parțială a lipsei unor drepturi fundamentale, din categoria drepturilor exclusiv politice (dreptul de a fi aleși în Camera Deputaților, Senat, în funcția de Președinte al României ori în organele administrației locale, precum și dreptul de a fi aleși în Parlamentul European) și a drepturilor social-economice

(dreptul la negocieri colective în materie de muncă, dreptul la grevă, libertatea economică), precum și a incompatibilităților stabilite la nivel constituțional pe parcursul întregii cariere profesionale. Acestor incompatibilități li se adaugă interdicțiile prevăzute de Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor. (...), stabilirea nivelului pensiei ține seama de responsabilitățile și riscurile profesiei de magistrat, care privesc întreaga durată a carierei acestuia.”

Pe de altă parte, principiul independenței justiției impune o protecție adecvată privind vârsta de pensionare a magistraților, care reprezintă o compensație parțială a condițiilor de muncă, a riscurilor și a responsabilităților pe care le implică exercitarea acestei profesii (de exemplu, numărul mare de dosare procesate într-un sistem judiciar supraaglomerat). Astfel cum se reține și în *rezoluția adoptată de către conducerile Înaltei Curți și ale curților de apel la data de 28.10.2022*, o modificare a vârstei de pensionare ar avea, fără îndoială, repercusiuni atât asupra dezvoltării carierei magistraților cât și asupra organizării instanțelor.

Necesitatea îndeplinirii obiectivelor prevăzute în Planul Național de Redresare și Reziliență al României, Componenta C8 Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, Jalonul 215, în sensul promovării unei reforme în privința pensiilor de serviciu, era cunoscută încă de la momentul depunerii la Parlamentul României a proiectelor de acte normative privind „legile justiției”. Aceste legi, au fost adoptate, cu o largă majoritate, Parlamentul României reconfirmând actualele reguli aplicabile sistemului de pensii ocupaționale în cadrul sistemului judiciar, cu minore amendate privind sfera persoanelor beneficiare.

În conformitate cu *Rezoluția adoptată de către președinții instanțelor de ultim grad de jurisdicție - Înalta Curte de Casație și Justiție și Curțile de Apel - reuniți la București, la data de 28 octombrie 2022*, repunerea în discuție, periodic, la intervale scurte de timp, întotdeauna în sens negativ, a statutului judecătorilor afectează în mod direct cariera magistratului, agravează situația resurselor umane prin creșterea presiunii și încărcăturii psihice acestei funcții cu un efect final negativ asupra calității actului de justiție, în detrimentul cetățeanului.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale *”statutul constituțional al magistraților - statut dezvoltat prin lege organică și care cuprinde o serie de incompatibilități și interdicții, precum și responsabilitățile și riscurile pe care le implică exercitarea acestor profesii - impune acordarea pensiei de serviciu ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept, prevăzut de art.1 alin.(3) din Legea fundamentală”*.

Totodată, prin Decizia nr.873 din 25 iunie 2010, Curtea Constituțională a reținut că „atât independența justiției - componenta instituțională, cât și independența judecătorului - componenta individuală, implică existența unor numeroase aspecte, cum ar fi, printre altele, o remunerare proporțională cu natura activității”. Curtea a mai reținut că „este indubitabil faptul că principiul independenței justiției nu poate fi restrâns numai la cuantumul remunerației (cuprinzând atât salariul, cât și pensia) magistraților, acest principiu implicând o serie de garanții, cum ar fi: statutul magistraților (condițiile de acces, procedura de numire, garanții solide care să asigure transparența procedurilor prin care sunt numiți magistrații, promovarea și transferul, suspendarea și încetarea funcției), stabilitatea sau inamovibilitatea acestora, garanțiile financiare, independența administrativă a magistraților, precum și

independența puterii judecătorești față de celelalte puteri în stat. Pe de altă parte, independența justiției include securitatea financiară a magistraților”.

Se poate deduce din argumentația prezentată de Curtea Constituțională că statutul magistraților impune asigurarea unei securități financiare ca o componentă a principiului constituțional al independenței justiției, garanție a statului de drept.

În fine, pensiile de serviciu ale judecătorilor au fost introduse în anul 1997 prin art. 103 al Legii nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, iar condițiile de pensionare și modalitatea de calcul a acestora nu s-au modificat substanțial de-a lungul timpului.

La stabilirea vechimii necesare pentru pensia de serviciu a magistraților au fost avute în vedere aspecte obiective din realitatea sistemului judiciar, precum: condițiile de muncă inadecvate/necorespunzătoare, volumul excesiv de muncă cauzat de numărul insuficient de magistrați și personal auxiliar, în raport cu numărul de dosare aflate pe rolul instanțelor, insuficiența fondurilor bănești pentru desfășurarea și administrarea activității de judecată.

Garantarea independenței justiției, cât și a independenței judecătorului, alături de lipsa imixtiunii celorlalte puteri în activitatea de judecată, trebuie asigurată atât prin alocarea unor fonduri bănești suficiente pentru desfășurarea și administrarea activității de judecată, prin asigurarea unor condiții de muncă adecvate, existența unui număr suficient de magistrați pentru a evita un volum de muncă excesiv și pentru a permite finalizarea proceselor într-un termen rezonabil, dar și prin securitatea (inclusiv financiară) a magistraților. Îmbunătățirea progresivă a condițiilor de muncă la nivelul instanțelor judecătorești ar trebui asumată în comun de către puterile statului, printr-un document strategic cu caracter concret care să cuprindă în mod detaliat obiectivele de investiții asumate, termenele de finalizare și sursele de finanțare.

În raport cu aspectele reținute în cele ce preced și în urma dezbaterilor purtate, Adunarea generală reține următoarele:

Reglementarea constituțională dată statutului judecătorului, legea organică națională, normele europene, cât și jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, au statuat că regimul pensiei de serviciu ține de statutul judecătorilor și care, împreună cu cel al salariilor, interdicțiilor și incompatibilităților, constituie elemente indisolubil legate de independența puterii judecătorești, garantată de legea fundamentală.

Or, independența justiției reprezintă unul dintre pilonii care stau la baza statului de drept, conform art. 12 alin. (3) din Constituția României iar protecția tuturor drepturilor fundamentale ale cetățenilor depinde în mod indisolubil de existența unui sistem judiciar competent, independent și imparțial.

Ca urmare, independența justiției, sub toate aspectele sale, inclusiv cele de natură financiară, nu este un privilegiu al sistemului judiciar, ci o obligație a statului care izvorăște din dreptul fiecărui individ la o instanță imparțială.

Rezultă așadar că o modificare a dispozițiilor legale privind pensia judecătorilor, mai ales în timpul exercitării funcției acestora, încalcă principiul independenței justiției.

Condițiile privind acordarea pensiei ocupaționale a judecătorilor, inclusiv în ceea ce privește vârsta de pensionare a judecătorilor și cuantumul pensiei, reprezintă o compensație parțială a condițiilor de muncă, a riscurilor și a responsabilităților pe care le implică exercitarea acestei profesii.

O modificare intempestivă a vârstei de pensionare, care ar afecta inclusiv statutul juridic al judecătorilor în funcție, ar avea, fără îndoială, repercusiuni atât asupra dezvoltării carierei judecătorilor cât și asupra organizării instanțelor.

În contextul adoptării, la 17 octombrie 2022, a Legii privind statutul judecătorilor și procurorilor (prin care s-au reconfirmat regulile de pensionare în sistemul judiciar) readucerea în discuție a statutului judecătorilor, la un interval scurt de timp și fără o consultare prealabilă cu sistemul judiciar ar încălca obligația de colaborare loială între puterile statului.

De asemenea, avansarea, în spațiul public, a unui alt prag al vârstei de pensionare a judecătorilor este de natură să producă un dublu efect negativ asupra situației resurselor umane disponibile în cadrul sistemului judiciar, prin creșterea nesiguranței cu privire la stabilitatea carierei descurajându-se, pe de o parte, ocuparea acestor funcții cu personal cu un nivel înalt al cunoștințelor juridice și agravându-se, pe de altă parte, ritmul ieșirilor din sistem prin pensionare.

Or, prin pierderea judecătorilor cu experiență, care sunt astfel descurajați să rămână în funcție în situația în care îndeplinesc actualele condiții de pensionare, respectiv prin reducerea plajei de selecție pentru viitorii judecători, este cert că se vor produce efecte negative profunde asupra calității actului de justiție, în detrimentul cetățeanului.

Statutul judecătorilor este unul de rang constituțional - reperatele sale fiind consacrate în prevederile art. 124 alin. (3) și art. 125 din Constituția României - fapt ce reclamă obligația asumării de către toate puterile statului a principiilor stabilității și previzibilității acestui statut, cu evitarea experimentelor legislative.

Or, pentru ca sistemului judiciar să-și atingă obiectivele și să-și îndeplinească atribuțiile este esențial ca judecătorii, odată ce au îmbrățișat această carieră, să aibă certitudinea stabilității ei. Condițiile de exercitare și de încetare a funcției trebuie asigurate prin lege fără interferențe legislative, în sens negativ, și să rămână constante pe parcursul carierei.

Sub aspectul specific al adoptării vârstei standard de pensionare, astfel cum s-a vehiculat în spațiul public, o astfel de modificare legislativă ar trebui să nu afecteze drepturile judecătorilor aflați în funcție și să facă obiectul unei reglementări cu caracter gradual, etapizat. Oricum, o astfel de creștere graduală a vârstei de pensionare ar trebui obligatoriu corelată cu ritmul de îmbunătățire a condițiilor de muncă.

În consecință, Adunarea generală a judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 27 alin. (1) lit. f) din *Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție*, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

HOTĂRĂȘTE:

Solicită celorlalte puteri ale statului să respecte statutul constituțional al judecătorilor, ale cărui repere constituționale se regăsesc în prevederile art. 124 alin. (3) și art. 125 din Constituția României, și să își asume principiile stabilității și previzibilității acestui statut.

Solicită executivului și legislativului să respecte principiul cooperării loiale între puterile statului, astfel încât orice demers legislativ privind modificarea condițiilor de acordare a pensiilor de serviciu ale judecătorilor să fie făcut cu consultarea reală și efectivă a sistemului judiciar, evitând afectarea statutului judecătorilor în funcție prin măsuri intempestive și populiste care ar afecta grav echilibrul sistemului judiciar și garanțiile de independență ale acestuia.

Adoptată azi, 31 octombrie 2022, la sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție
Judecător Corina Alina Corbu

Anexă: tabelele cu semnături

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

REZOLUȚIE

București, 28 octombrie 2022

Având în vedere dispozițiile art. 124 alin. (3) din Constituția României,
Având în vedere prevederile Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor,
Având în vedere Principiile fundamentale privind independența magistraturii, adoptate de cel de-al VII-lea Congres al Națiunilor Unite pentru prevenirea crimei și tratamentul delincvenților și confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite prin Rezoluțiile nr. 40/32 din 29 noiembrie 1985 și nr. 40/146 din 13 decembrie 1985,
Având în vedere Recomandarea nr. R (94) 12 cu privire la independența, eficacitatea și rolul judecătorilor, adoptată la 13 octombrie 1994 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei,
Având în vedere Carta europeană privind statutul judecătorilor,
Având în vedere jurisprudența consolidată a Curții Constituționale a României în materia pensiilor de serviciu ale judecătorilor și procurorilor,
Văzând declarațiile apărute în spațiul public privind necesitatea schimbării cadrului legislativ în materia pensiilor de serviciu, inclusiv cele ale judecătorilor și procurorilor, în vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute în Planul Național de Redresare și Reziliență al României, Componenta C8 Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, Jalonul 215,
Luând act de apariția în presă a unui presupus proiect de Ordonanța de Urgență a Guvernului ce prevede modificarea condițiilor de pensionare a magistraților, precum și schimbarea modalităților de calcul a pensiilor de serviciu ale acestora,
Examinând propunerea de creare a unei *Rețele naționale de unificare a jurisprudenței*, care să asigure un mecanism rapid de cunoaștere reciprocă a jurisprudenței instanțelor de ultim grad (Înalta Curte de Casație și Justiție și curțile de apel), de diseminare a soluțiilor pronunțate de către instanța supremă și de semnalare cât mai timpuriu posibil a situațiilor de practică neunitară,

Noi, președinții instanțelor de ultim grad de jurisdicție - Înalta Curte de Casație și Justiție și Curțile de Apel - reuniți la București, la data de 28 octombrie 2022,
adoptăm următoarea *rezoluție*

I. Referitor la stabilitatea Statutului magistraților, garanție a independenței justiției:

1. Orice modificare adusă statutului judecătorilor trebuie să fie rezultatul unei analize complexe care să aibă în vedere în mod necesar condițiile concrete în care se desfășoară

activitatea instanțelor judecătorești, în special condițiile de muncă și încărcătura disproporționată, precum și regimul de incompatibilități și interdicții aplicabil judecătorilor. În mod special astfel de modificări nu pot fi impuse în mod arbitrar fără evaluarea impactului acestora, sub aspectul stabilității resurselor umane, și fără o consultare largă și efectivă a sistemului judiciar.

Magistratura este o profesie de carieră, astfel încât, pentru o politică coerentă de resurse umane trebuie asigurată previzibilitatea și stabilitatea condițiilor de exercitare a profesiei, de la momentul numirii în funcție și până la acela al încetării serviciului în cadrul sistemului judiciar.

Legiuitorul a introdus pensia de serviciu a magistraților încă din anul 1997, iar condițiile de pensionare și modalitatea de calcul a acestora nu s-au modificat substanțial de-a lungul timpului, avându-se în vedere condițiile de muncă inadecvate/necorespunzătoare, volumul excesiv de muncă, insuficiența fondurilor bănești.

Diferite documente internaționale menționează necesitatea securității financiare pentru asigurarea independenței magistraților care se referă și la dreptul de pensie. De exemplu, *Principiile fundamentale privind independența magistraturii*, [adoptate de cel de-al VII-lea Congres al Națiunilor Unite pentru prevenirea crimei și tratamentul delincvenților (Milano, 26 august-6 septembrie 1985) și confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite prin Rezoluțiile nr. 40/32 din 29 noiembrie 1985 și nr.40/146 din 13 decembrie 1985], prevăd în mod expres, prin art.11, că „durata mandatului judecătorilor, independența acestora, siguranța lor, remunerația corespunzătoare, condițiile de muncă, pensiile și vârsta de pensionare sunt în mod adecvat garantate prin lege”.

În ceea ce privește quantumul pensiei magistraților, așa cum a indicat și Curtea Constituțională în Decizia nr. 153 din 6 mai 2020, „nivelul adecvat al remunerării și al cuantumului pensiilor magistraților reprezintă o compensație parțială a lipsei unor drepturi fundamentale, din categoria drepturilor exclusiv politice (dreptul de a fi aleși în Camera Deputaților, Senat, în funcția de Președinte al României ori în organele administrației locale, precum și dreptul de a fi aleși în Parlamentul European) și a drepturilor social-economice (dreptul la negocieri colective în materie de muncă, dreptul la grevă, libertatea economică), precum și a incompatibilităților stabilite la nivel constituțional pe parcursul întregii cariere profesionale [potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, o dispoziție similară fiind prevăzută în privința procurorilor de art. 132 alin. (2) din Constituție]. Acestor incompatibilități li se adaugă interdicțiile prevăzute de Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor. (...), stabilirea nivelului pensiei ține seama de responsabilitățile și riscurile profesiei de magistrat, care privesc întreaga durată a carierei acestuia.”

Vârsta de pensionare a magistraților este o compensație parțială a condițiilor de muncă, a riscurilor și a responsabilităților pe care le implică exercitarea acestei profesii (de exemplu, numărul mare de dosare procesate într-un sistem judiciar supra-aglomerat).

La data de 17 octombrie 2022, cu o largă majoritate, Parlamentul României a reconfirmat actualele reguli aplicabile sistemului de pensii ocupaționale în cadrul sistemului judiciar, cu minore amendamente privind sfera persoanelor beneficiare. Or, necesitatea îndeplinirii obiectivelor prevăzute în Planul Național de Redresare și Reziliență al României, Componenta C8 Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, Jalonul 215, în sensul promovării unei reforme în privința pensiilor de serviciu, era cunoscută încă de la momentul depunerii proiectelor de acte normative la Parlamentul României.

Ca urmare, o modificare radicală, imediată, a acestor reguli, precum cea vehiculată, în ultimele zile în spațiul public, ar reprezenta nu doar o nesocotire a principiului cooperării loiale între puterile statului, ci și nesocotirea voinței suverane a Parlamentului. O poziție inconsecventă sub aspect legislativ în materia reglementărilor privind statutul judecătorilor

este de natură să afecteze în mod substanțial statutul și independența magistraților și a justiției în ansamblul său, precum și calitatea actului de justiție, în pofida protecției constituționale a pensiilor ocupaționale ale judecătorilor.

Experiența precedentelor modificări ale legilor justiției, care au prevăzut, în forma inițială, diminuarea vechimii în funcție la 20 de ani și implicit a vârstei la care se acorda pensia ocupațională, precum și reacțiile generate la fiecare declarație publică privind o eventuală creștere a uneia dintre cele două componente, demonstrează că se impune a fi evitată orice modificare bruscă a dispozițiilor privind statutul judecătorilor, acestea fiind de natură să conducă la dezechilibre majore privind asigurarea în mod corespunzător a resurselor umane, în special la nivelul instanțelor de ultim grad de jurisdicție. Autoritățile ar trebui să-și aprofundeze politica de management al resurselor umane, pentru a implementa un management de perspectivă, evitând orice risc de reducere a numărului de magistrați și necesitatea de a gestiona un număr important de dosare. O modificare a vârstei de pensionare ar avea, fără îndoială, repercusiuni atât asupra dezvoltării carierei magistraților, cât și asupra organizării instanțelor.

În consecință, reamintind ferm că statutul judecătorilor este unul de rang constituțional - reperele sale fiind consacrate în prevederile art.124 alin.(3) și art.125 din Constituția României-, este necesară asumarea de către toate puterile statului a principiilor stabilității și previzibilității acestui statut, cu evitarea experimentelor legislative. Modificările legislative în materie nu trebuie să conducă la crearea unei discriminări negative pentru judecătorii în funcție. Sub aspectul specific al adoptării vârstei standard de pensionare, o astfel de modificare legislativă ar trebui să nu afecteze drepturile judecătorilor aflați în funcție și să facă obiectul unei reglementări cu caracter gradual, etapizat. Oricum, o astfel de creștere graduală a vârstei de pensionare ar trebui corelată cu ritmul de îmbunătățire a condițiilor de muncă.

Repunerea în discuție, periodic, la intervale scurte de timp și în lipsa unor justificări obiective, întotdeauna în sens negativ, a statutului judecătorilor agravează situația resurselor umane prin creșterea presiunii și încărcăturii psihice a acestei funcții și are, în final, un efect negativ asupra calității actului de justiție, în detrimentul cetățeanului.

2. Garantarea independenței justiției, cât și a independenței judecătorului, alături de lipsa imixtiunii celorlalte puteri în activitatea de judecată, trebuie asigurată atât prin alocarea unor fonduri bănești suficiente pentru desfășurarea și administrarea activității de judecată, prin asigurarea unor condiții de muncă adecvate, existența unui număr suficient de magistrați pentru a evita un volum de muncă excesiv și pentru a permite finalizarea proceselor într-un termen rezonabil, dar și prin securitatea inclusiv financiară a magistraților.

În mod special, ar trebui asumată îmbunătățirea progresivă a condițiilor de muncă la nivelul instanțelor judecătorești printr-un document strategic cu caracter concret care să cuprindă în mod detaliat obiectivele de investiții asumate, termenele de finalizare și sursele de finanțare.

II. Cu privire la calitatea actului de justiție și unificarea practicii judiciare:

3. Unitatea și coerența jurisprudenței reprezintă o garanție esențială a dreptului la un proces echitabil, asigurând prestigiul justiției și previzibilitatea rezultatului procedurilor judiciare. Pe termen lung, asigurarea unei jurisprudențe unitare este de natură să reducă progresiv numărul cauzelor nou înregistrate, să asigure creșterea celerității procedurilor judiciare și să

atragă reducerea costurilor legate de funcționarea instanțelor, precum și a celor suportate de justițiabili.

Înaltei Curți de Casație și Justiție îi revine rolul constituțional de unificator al jurisprudenței, care este însă exercitat în parteneriat cu Curțile de Apel, în domeniile în care acestea exercită competență de ultim grad. Ca urmare, este oportună crearea la nivel informal a unei *Rețele de unificare a jurisprudenței*, care să asigure diseminarea rapidă și cunoașterea reciprocă a jurisprudenței, identificarea rapidă și dezbateră chestiunilor care pot genera practică neunitară, precum și tranșarea cu celeritate a acestor situații prin mecanismele prevăzute de lege.

În consecință, în vederea constituirii *Rețelei de unificare a jurisprudenței*, la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție și la nivelul tuturor Curților de Apel vor fi desemnați un număr de judecători, pe baza acordului prealabil al acestora, ca puncte de contact în cadrul Rețelei. Atribuțiile speciale ale acestora și modul de funcționare a Rețelei vor fi stabilite printr-un acord de parteneriat, iar suportul tehnic necesar va fi asigurat de către instanța supremă.

Judecător Corina-Alina CORBU, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție

Judecător Gabriela Elena Bogasiu, Vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție

Judecător Ilie Iulian Dragomir, Vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție

Judecător Liviu Gheorghe Odagiu, Președintele Curții de Apel Alba Iulia,

Judecător Maria Violeta Chiriac, Vicepreședintele Curții de Apel Bacău,

Judecător Daniela Niculeasa, Vicepreședintele Curții de Apel Brașov,

Judecător Luminița Criștiu-Ninu, Președintele Curții de Apel București,

Judecător Dana Gîrbovan, Președintele Curții de Apel Cluj,

Judecător Alina Gabriela Jurubiță, Președintele Curții de Apel Constanța,

Judecător Adrian Glugă, Președintele Curții de Apel Craiova,

Judecător Cosmin – Răzvan Mihailă, Președintele Curții de Apel Galați,

Judecător Laura Simona Băican, Președintele Curții de Apel Oradea,

Judecător Emilia Raluca Trandafir, Președintele Curții de Apel Pitești,

Judecător Paul Mihail Frățilescu, Președintele Curții de Apel Ploiești,

Judecător Cristinel Grosu, Președintele Curții de Apel Suceava,

Judecător Mircea Crețu, Președintele Curții de Apel Timișoara,

Judecător Andreea Ciucă, Președintele Curții de Apel Târgu-Mureș,

Judecător general maior Victor Chișu, Președintele Curții Militare de Apel București.